

Jaciment arqueològic de can Roig

Pineda de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Masia de can Roig (Pl. can Roig, núm. 1)
Emplaçament: S'accedeix des del carrer d'Eugeni d'Ors, darrere del CEIP Jaume I, agafant un camí cap a l'oest que surt del final d'aquest carrer.

Coordenades:

Latitud: 41.628196590606
Longitud: 2.6863208413124
UTM Est (X): 473871
UTM Nord (Y): 4608545

Classificació

Número de fitxa: 08163 - 94
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle: I aC. - V dC.
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: CC.AA, núm. 1114
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Privada
Titular: 4088001DG7048N0000DD
Fitxes associades:

[Can Roig](#)

Descripció

Sota les restes de l'antiga masia de can Roig s'hi amaga una vil·la romana de la que ja es van publicar indicis l'any 1945, a la Carta Arqueològica d'Almagro, Serra Ràfols i Corominas (1945). Concretament havien aparegut mosaics policromats amb figures de peixos, datats a la segona meitat del segle III dC., ceràmica terra sigil·lada i fragments d'àmfora.

Als anys 70 del segle passat, durant els rebaixos dels terrenys meridionals per construir-hi diferents edificacions, aparegueren estructures romanes, com un *lacus* i possibles habitacions. Entre el material arqueològic, destaquen ceràmiques campaniana A i terra sigil·lada paleocristiana. El mes d'agost de 1977, en efectuar uns moviments de terres al sector nord-oest de Can Roig, es varen recollir també ceràmiques romanes disperses: terra sigil·lada aretina, terra sigil·lada sudgàl·lica, terra sigil·lada hispànica del tipus Clara A, Clara C, Lucente, àmfores Dressel 1, D 2-4, D.7-11 i D. 20. Els materials foren estudiats per A. Soler (1978, 1980 i 1982).

Entre els anys 1997 i 1999, es documentaren, en els marges de la part posterior de la masia, gran quantitat de material arqueològic que formava part d'un possible abocador.

L'any 2006, a requeriment del propietari de la finca, es va dur a terme una intervenció arqueològica amb l'objectiu de delimitar l'àrea ocupada per la vil·la. Els resultats van ser molt significatius, ja que es localitzaren nivells arqueològics d'època romana en gairebé la totalitat de les rases realitzades, tenint especial importància les troballes realitzades a l'interior del pati, on es varen documentar gran quantitat de murs i paviments decorats amb tessel·les, en bon estat de conservació. De manera concreta les restes estructurals semblen pertànyer tant a la part urbana com a la part *rustica* d'aquesta vil·la. La cronologia estaria compresa entre el canvi d'era, segle I aC. - I dC. o fins i tot en un moment anterior, emmarcada dins d'època republicana, perdurant, a partir de la documentació de ceràmica terra sigil·lada Clara C i terra sigil·lada paleocristiana, fins el segle V dC.

Joan Garriga (2019) proposa, a partir de l'estudi de totes aquestes restes materials analitzades, tant les de l'excavació de l'any 2006 com dels conjunts descontextualitzats recuperats per aficionats locals (SOLER 1978; SOLER 1980a; SOLER 1980b), tres fases per a l'ocupació del turó. La primera fase és una possible ocupació preromana del turó durant el segle II aC. Aquesta fase s'estableix a partir de materials residuals documentats d'època republicana, com ara restes de ceràmiques campanianes A i B sense forma, campaniana B de les formes Lamboglia 1 i 8, i restes d'àmfora de la forma Dressel 1.

La segona fase inclou el període comprès des del segle I aC fins al segle III dC. És en aquest moment quan es produiria l'establiment de la vil·la romana, la qual, a partir del segle I dC, patiria una forta expansió econòmica fins al segle III dC. És en aquest interval de temps que es documenten la majoria de les ceràmiques estudiades, formades majoritàriament per terres sigil·lades i africanes. També és en aquest moment quan es produeixen els enterraments de la necròpolis romana de can Bel i quan es construeix l'aqüeducte romà per dur aigua a la vil·la.

La tercera fase s'estableix a partir del segle III dC fins al llarg del segle V-VI dC. En aquest moment començaria un període de decadència, però no d'abandonament, tal com proven la terra sigil·lada africana D i les ceràmiques de cuina tardanes, que es poden datar entre els segles V i VII dC, i que, juntament amb les restes ceràmiques baix imperials documentades, representen un 14,6% del total de materials inventariats.

Observacions:

El jaciment es documenta a la masia de can Roig, en un tossal per sobre de la carretera N-II (entre el Km 777 i el Km 778). Actualment és una zona erma i abandonada amb abundants abocaments al seu entorn. L'única part no documentada seria la necròpolis de la vil·la, encara que podria localitzar-se amb el jaciment proper de can Bel.

Història

A part de les troballes documentades amb motiu de la remoció del terreny, l'any 2006 es va fer una intervenció preventiva per part del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya. Fou a requeriment del propietari de la finca i va consistir en la delimitació mitjançant cales, d'una part del jaciment arqueològic a tocar de la masia de can Roig, amb l'objectiu d'intentar delimitar l'àrea ocupada per la vil·la romana, de la que només se'n coneixien notícies puntuals.

Durant la prospecció efectuada, l'any 2008, amb motiu de la revisió de la Carta Arqueològica del Maresme, es documentaren restes de ceràmiques romanes en tot l'entorn del mas, així com un tambor del fust d'un columna reaprofitat per fer el terra de l'era.

Bibliografia

ALMAGRO, M; SERRA RÀFOLS, J de C; COLOMINAS, J. (1945). Carta Arqueològica de España: Barcelona; Madrid: Instituto Diego Velázquez CSIC.

ESTRADA, Josep (1969). *Vías y poblamiento romano en el territorio del área metropolitana de Barcelona*. Barcelona: Comisión de urbanismo, 65.

GARRIGA, Joan, BUSQUETS, Francesc (2019). La Vall de la Riera de Pineda en època romana (Pineda de Mar. Alt Maresme). Dins *Laietania*, núm. 20. *Estudis d'història i d'arqueologia de Mataró i el Maresme*. Actes del 1er Simpòsium d'arqueologia laietana; pp. 159-169. Ajuntament de Mataró. Centre de Patrimoni Arqueològic i Natural.

GORGES, J.G. (1979). *Les villes hispano-romaines: Inventaire et problématiques archéologique*. París: Université de Bordeaux.

SOLER i CASELLAS, Albert (1978). Estudi preliminar de les troballes romanes a Can Roig (Pineda de Mar). Dins *Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme*, núm. 5-6, pp. 157-166.

SOLER I CASELLAS, Albert (1980). Troballes romanes a Can Roig (Pineda de Mar) II / Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme, núm. 10.

SOLER I CASELLAS, Albert (1982). Troballes Romanes a Can Roig (Pineda de Mar) III / Quaderns d'Arqueologia i Història del Maresme núm.11-12.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.](#)

